

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/122/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315203657
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4315203657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: X. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 412,70 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 8. augusta 2018, č. k. 15C/173/2015-175 v spojení s opravným uznesením zo dňa 18. marca 2019, č. k. 15C/173/2015-200, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. a III. výroku m e n í takto: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 412,70 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 11. 03. 2015 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Levice (do 30. 06. 2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 01. 07. 2016 v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 8. augusta 2018, č. k. 15C/173/2015-175 v spojení s opravným uznesením zo dňa 18. 03. 2019, č. k. 15C/173/2015-200 určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere č. 8400053425 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 11. 02. 2013 (I. výrok).

1.2. Ďalej rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 412,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 412,70 Eur počítaný od 11. 03. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (II. výrok).

1.3. V III. výroku rozhodol, že žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100,00 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na zistenia z vykonaného dokazovania, že súčasne so zmluvou o revolvingovom úvere bola uzatvorená aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá bola síce spísaná na samostatnom tlačive, to však nič nemenilo na skutočnosti, že nebola individuálne dojednaná, pretože sa jednalo o formulárové tlačivo vopred predpripravené, do ktorého boli už len vpisované údaje o sume

poskytnutého úveru. Tak ako pri zmluve o revolvingovom úvere, aj v prípade dohody o zrážkach zo mzdy, táto bola podpísaná zo strany žalobkyne dňa 05. 02. 2013 a zo strany žalovaného až dňa 11. 02. 2013 pričom sa jedná o taký typ dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, na ktoré žalovaný ale nemá nárok. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky).

2.2. Za účelom zabráneniu neprimeraným zrážkam zo mzdy, keďže žalovaný už požiadal zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok zo mzdy, žalobkyňa podala na okresnom súde aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia (podľa predpisov predchádzajúcej právnej úpravy), ktorému návrhu súd vyhovel uznesením č. k. 9C/166/2015 zo dňa 17. 03. 2015 a okrem iného druhým výrokom uložil zamestnávateľovi žalobkyne zákaz vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne a to až do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej.

2.3. Vzhľadom na charakter určovacej žaloby, musel sa predovšetkým vysporiadať s otázkou naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne na podaní takejto žaloby. Žalobkyňa reagovala na zmenu právnej úpravy CSP zmenou žaloby, ktorú súd pripustil a po zmene žaloby sa už nedomáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ale sa domáhala určenia, že žalovaný nemá nárok na vykonávanie zrážok zo mzdy. Naliehavosť právneho záujmu žalobkyňa zdôvodnila tým, že je potrebné zabrániť vykonávaniu zrážok zo mzdy, ktoré zamestnávateľ žalobkyne už aj vykonal a prestal ich vykonávať len v dôsledku už nariadeného predbežného (teraz neodkladného) opatrenia.

2.4. V tejto súvislosti prvoinštančný súd konštatoval, že naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. V danom prípade je nepochybné, že na základe predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy už aj reálne došlo k realizácii plnení v prospech žalovaného, čomu ale žalobkyňa chce zabrániť s odkazom na neplatnosť, ako aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy. Dospel k záveru, že práve určovacou žalobou sa odstráni stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa aktuálne nachádza, pretože len súdom deklarovaným vyslovením, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy, môže následne žalobkyňa argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy, ku ktorým na jej základe už došlo.

3.1. Prvoinštančný súd ďalej pristúpil k hodnoteniu žalobou napádanej Dohody o zrážkach zo mzdy z hľadiska jej súladnosti s platnou právnou úpravou, a teda jej platnosti, príp. neplatnosti. Z dohody aj zmluvy o revolvingovom úvere vyplývalo, že žalovaný by mal byť zastúpený X. - č. 1. 113 a osoba s menom M. U., teda osoba, na ktorú poukázala aj žalovaná vo svojej výpovedi, je uvedená len na zmluve, bez jeho bližšej identifikácie v akom postavení je vo vzťahu k veriteľovi (žalovanému). V tomto konaní teda nebolo zo strany žalovaného preukázané, kto v jeho mene a na základe akej právnej skutočnosti uzatváral so žalobkyňou dohodu o zrážkach zo mzdy ako aj samotnú zmluvu o revolvingovom úvere. Považoval ich za neplatné právne úkony.

3.2. Konštatoval, že dohodu bolo potrebné považovať za neplatnú aj pre neurčitost' jej obsahu. Výška vymáhanej pohľadávky (vrátane jej príslušenstva) je totiž založená iba na subjektívnej predstave veriteľa, a nie na objektívnom (komplexnom) posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok v nej obsiahnutých po „ex offio“ preskúmaní súdom, v súlade so zákonnými požiadavkami ochrany spotrebiteľa stanovenými vnútroštátnymi zákonmi a Smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zistil, že táto neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keď v čl. 1 bolo uvedené, že spoločnosť - žalovaný bude mať voči dlžníkovi - žalobkyne pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere čiastku vo výške 960 eur s tým, že v prípade riadneho splácania mohol byť žalobcovi poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu. Aj keď dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, no predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, bola uzatvorená na predtlačí žalovaného. Takáto dohoda svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Pri uzatváraní dohody dlžník ako spotrebiteľ musel vedieť pohľadávku akého druhu a v akej výške zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode týkajúce sa výšky splátok, rozsahu, v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy. Neurčitost' zmluvného dojednanja o

výške zrážok mala rovnako za následok neplatnosť dohody ako celku. Poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ, napr. rozsudok Oceáno Group Editorial a Salvar Editorte C-240/98, Elisa Mana Mostaza Claro C-168/05 s tým, že jednoznačne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami a to práve v neprospech práv žalobkyne ako spotrebiteľa.

4.1. K nároku žalobkyne vo výške 412,70 eura prvoinštančný súd uviedol, že z obsahu zmluvy, tak ako bola koncipovaná, bolo v konaní sporné, akú zmluvu vôbec zmluvné strany uzatvorili, pretože revolvingové úvery predstavujú osobitnú skupinu úveru, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie čerpania banku, nakoľko sú uzatvárané na dobu neurčitú. Ide najmä o produkty časovo ohraničené. Konečná splatnosť sa pri revolvingových úveroch neuvádza z dôvodu, že úverový limit je poskytnutý na dobu neurčitú. Žalobkyňa sa na pojednávaní jednoznačne vyjadrila, že požiadala o úver v sume 960 eur, ktorá suma jej bola poskytnutá s tým, že žalovaný si uplatnil nárok na poplatok v sume 138,14 eura. Žiadne iné finančné prostriedky nechcela, pričom pri podpisovaní zmluvy jej nebolo vysvetlené, čo znamená revolvingový úver. Ani sám žalovaný neuvádzal, že by žalobkyňi poskytol aj iné plnenie okrem žiadaného úveru v sume 960 eur. V konaní bolo teda preukázané, že žalovaný poskytol žalobkyňi len úver v sume 960 eur s tým, že jej na účet zaslal sumu 821,86 eura (960 eur - 138,14 eura). Uvedené nebolo spochybňované ani žalovaným a s prihliadnutím na tú skutočnosť, že žalobkyňi bol poskytnutý len úver, ďalšie finančné prostriedky žalobkyňa formou revolvingu nečerpala, nedochádzalo k opakovanému plneniu zo strany žalovaného v rámci poskytnutého úverového rámca, súd preto posúdil zmluvu, hoci nazvanú ako zmluva o revolvingovom úvere, ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorom zmluvnom vzťahu má žalobkyňa postavenie spotrebiteľa z rovnakého dôvodu, ako súd uvádzal pri posúdení dohody o zrážkach zo mzdy.

4.2. S prihliadnutím na spotrebiteľský charakter zmluvy, súd podrobil zmluvu kontrole zmluvných podmienok, za účelom zistenia, či zmluva má/nemá byť považovaná za bezúročnú a bez poplatkov, teda či spĺňa všetky náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ a r/ až y/ a § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedeným preskúmaním bolo zistené, že v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/), ktorý údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, a ktorý nemožno vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí. Súd sa preto nestotožnil s obranou žalovaného, že takýto údaj zmluva má s odkazom aj na oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktorý podľa žalovaného mal byť doručovaný aj žalobkyňi. Je pravdou, že oznámenie veriteľa o schválení úveru takýto údaj obsahuje - je ním deň 19. 08. 2016 (č. 1. 9), avšak jedná sa o samostatnú listinu, ktorá nie je podpísaná žalobkyňou, hoci s odkazom na čl. 7, ako uvádza žalovaný, by malo toto oznámenie tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Zároveň nebolo preukázané, či vôbec bolo toto oznámenie žalobkyňi aj doručené. Toto žalovaný dokonca ani netvrdil, len uviedol, že „bolo doručované“. Odhliadnuc od uvedeného, údaj o konečnej splatnosti úveru má obsahovať samotná zmluva a nie ďalšie listinné doklady, ktoré nie sú podpísané oboma zmluvnými stranami.

5.1. Žalovaný ako veriteľ určil výšku mesačnej splátky len jednou sumou 51,44 eura bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma z toho pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky (§ 9 ods. 2 písm. k/). Uviedol ďalej, že žalovaný v zmluve uviedol aj nesprávnu výšku ročnej úrokovej sadzby úveru, keď uviedol výšku 70,02 %, pričom správna výška ročnej úrokovej sadzby v danom prípade zodpovedá výške 31,80 %. K uvedenému záveru súd dospel vykonaním prepočtu na stránke <https://openiazoch.zoznam.sk/kalkulacky>. Ak zmluva obsahuje nesprávny údaj o úrokovej sadzbe, možno považovať uvedenú skutočnosť tak, že tento údaj v zmluve absentuje (§ 9 ods. 2 písm. i/). V zmluve bol zároveň uvedený aj nesprávny údaj o RPMN, ktorú žalovaný vyčíslil 70,02 % (v žiadosti) a 68,78 % (v údajoch o schválenom revolvingovom úvere), pričom pri vyššie uvedených údajoch je RPMN až vo výške 93,00 %, čo bolo rovnako zistené na citovanej internetovej stránke, ako aj na stránke www.kalkulacka.sme. Žalobkyňa by pri uvedených splátkach (51,44 eura x 42) zaplatila síce sumu uvedenú v zmluve - 2.160,48 eura, ale nákladom žalobkyne bol aj poplatok v sume 138,14 eura, na ktorý bolo potrebné tiež prihliadnuť, a teda celkové náklady žalobkyne boli až 2.298,62 eura. Z uvedeného dôvodu bolo preto RPMN v zmluve uvedené nesprávne, v neprospech spotrebiteľa vzbudzujúce dojem, že spotrebiteľ má platiť menej, ako v konečnom dôsledku zaplatí.

5.2. S prihliadnutím na absentujúce údaje v zmluve, ako aj nesprávny údaj o RPMN, bolo potrebné zmluvu považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú v súlade s § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona o spotrebiteľských úveroch (v zmluve nebola uvedená konečná splatnosť úveru - § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, absentuje údaj o ročnej úrokovej sadzby - § 9 ods. 2 písm. i/ zákona o

ochrane spotrebiteľa ako aj rozpis mesačných splátok - § 9 ods. 2 písm. k/ a údaj o RPMN je nesprávny, v neprospech spotrebiteľa).

6.1. Z vykonaného dokazovania považoval prvoinštančný súd ďalej za preukázané, že žalobkyňa ako dlžník podpísala a vyplnila (resp. osoba ktorá vyplňala zmluvu, za predpokladu, že je pravdivé tvrdenie o tom, že žalobkyňa podpísala následne len prázdne formuláre) body 1 - 5 žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu dňa 05. 02. 2013, ako jednostranného právneho úkonu, ktorý je písomným návrhom na uzatvorenie zmluvy. Následne zo strany žalovaného mal byť návrh podpísaný dňa 11. 02. 2013 a zároveň bol vyplnený aj bod 6 predmetnej zmluvy (údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu) a vystavené oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré malo byť prijatím návrhu, a teda uzatvorením zmluvy. Nakoľko však uzavretie zmluvy, žiadost' a prijatie návrhu - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru nie sú totožné s návrhom, líšia sa v údajoch o RPMN pre úver, pričom návrh obsahuje výšku RPMN 70,02 % a údaje o schválenom revolvingovom úvere údaj 68,78 % (rovnako je uvedený odlišný údaj o RPMN pri revolvingu, čím sa však súd nezaoberal, pretože z tejto časti zmluvy k plneniu nedošlo), ako aj v časti 6 je uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe úrokov z omeškania vo výške 5,75 %, ktorý údaj žiadost' neobsahuje vôbec, nemožno teda hovoriť o akceptácii návrhu žiadosti zo strany žalovaného, ale o novom návrhu, ktorý by mal byť dlžníkom písomne prijatý alebo odmietnutý (§ 44 OZ). V konaní nebolo preukázané, že by dlžník (žalobkyňa) následne urobil ďalší písomný úkon, z ktorého by vyplynulo, že by takýto nový návrh žalovaného prijal.

6.2. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nemá preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov pre úver (v danom prípade je právne bezvýznamné, že či zmena týchto údajov bola v prospech alebo neprospech spotrebiteľa), a teda v dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je táto neplatná (§ 9 ods. 1 zák. o spotrebiteľských úveroch a § 40 ods. 1 OZ). Zmluvu bolo potrebné považovať za neplatnú aj pre rovnaké dôvody ako sú uvedené vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy v bodoch 33-36 rozsudku (podpis žalovaného). Súd teda uzatvorenú zmluvu považoval za neplatnú z dôvodu, že nebola dodržaná písomná forma, pričom, ak by aj táto zmluva bola platná, súd zároveň vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkov.

7.1. Vo vzťahu k druhému uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 412,70 eura súd žalobu považoval takisto za dôvodnú, pretože v konaní bolo preukázané, že žalobkyňa plnila žalovanému nad rámec sumy jej poskytnutej. Plnila sumu 1.234,56 eura (k tomuto viď aj odsek 30 rozsudku), potom po odpočítaní sumy, ktorá bola žalobkyňi zo strany žalovaného skutočne poskytnutá: 821,86 eura, rozdiel predstavuje práve žiadanú sumu 412,70 eura, na ktorú žalovanému už nevznikol zákonný nárok, vzhľadom k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj k neplatnosti zmluvy, vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v žalovanej sume v zmysle ustanovení § 451 ods. 1, 2 OZ, podľa ktorých kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

7.2. Ak si žalobkyňa uplatnila nárok na plnenie od 11. 03. 2015, uplatnila si ho v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a v správnej výške (základná sadzba ECB ku dňu omeškania bola vo výške 0,05 % + 8 percentuálnych bodov). Súd preto vyhovel žalobe aj v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania.

8. Rozhodnutie vo veci samej prvoinštančný súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 19 písm. d/, § 87 písm. f/ § 41, § 42, § 137 písm. c/ CSP, § 1 ods. 1, 2, 8, § 2 písm. a/, b/, c/, § 9 ods. 2, 6, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, 3, § 551 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalobkyňa mala v konaní plný úspech, priznal jej nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

10. K nariadenému neodkladnému opatreniu prvoinštančný súd uviedol, že bolo nariadené po začatí konania s tým, že povinnosť v ňom uložená bola viazaná na ukončenie konania vo veci samej (v

danom prípade tohto konania), a keďže súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel, o neodkladnom opatrení nerozhodoval, pretože k jeho zániku dôjde po právoplatnosti tohto konania.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie v časti výrokov II. a III. rozsudku. Uviedol, že údaj o RPMN nemôže byť predmetom konsenzu (dohody) tak ako uviedol súd prvej inštancie. Uvedené konštatoval vo vzťahu k tomu, že súd označil zmenený údaj o RPMN ako nový návrh. Pri dohode o takom údají nemožno použiť § 44 ods. 2 OZ. K nemožnosti dohodnúť údaj o RPMN poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. 06. 2016, sp. zn. 5Co/839/2016 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. 05. 2017, č. k. 12Co/60/2017-74. K nesprávnosti výpočtu RPMN uviedol, že výpočet súdu nebol v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z., pretože išlo len o informatívny výpočet z internetovej stránky. Poukázal nato, že s inou náležitosťou ako s náležitosťou uvedenou v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nie je možné spájať záver o bezúročnosti. Druhým predpokladom bolo, aby bezúročnosť bolo možné spájať len s takou náležitosťou, ktorá spochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah záväzku.

12.1. Poukázal na to, že náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Stalo sa tak novelou č. 279/2017 Z. z. (článok XII.), pričom jej prijatie bolo odôvodnené tým, že ide o zohľadnenie záverov Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./V. F. a v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmito údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nebol spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 v súvislosti s výkladom zák. č. 129/2010 Z. z. a rozhodnutia Súdneho dvora EU C-397/01 až C-403/01, ako aj C-212/04. Náležitosť „konečná splatnosť“ nepozná ani úijné právo a od 01. 05. 2018 ani vnútroštátno právo. Tejto náležitosti tak nie je možné priradiť žiadny účel, ktorý by malo plniť, pretože ak by daný údaj nejaký účel plnil, potom by nebol vypustený zo zákona bez náhrady. Absencia účelu pri uvádzaní „konečnej splatnosti“ tak znamená aj to, že pri úvere do 30. 04. 2018 neuvedenie tohto údaju by pri formalistickom výklade zákona znamenalo bezúročnosť úveru, a od 01. 05. 2018 pri rovnakom úvere a pri jeho neuvedení by to neznamenovalo nič. Poukázal na viaceré možnosti uvedenia dátumu konečnej splatnosti.

12.2. Žalovaný namietal záver súdu o neplatnosti zmluvy, pretože zmluva nezodpovedá vôli žalobcu. Súd prehliadol, že zmluvu podpísal zástupca na základe plnej moci, čo vyplýva aj zo zmluvy. V závere namietal aj výšku úrokovej sadzby, ktorá mala byť o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba v zmysle nariadenia č. 87/1995 Z. z.

13. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca v tom smere, že nemohlo prísť k platnému uzavretiu zmluvy, pretože zmena návrhu zmluvy nebola prijatá. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 09. 08. 2018, sp. zn. 3Co/245/2017 (týkajúci sa neplatnosti zmluvy), alebo rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 09. 12. 2014, sp. zn. 13Co/1266/2014 (týkajúci sa odlišných údajov) a ďalšie. V závere poukázal na princíp právnej istoty.

14. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti výrokov II. a III., viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je iba čiastočne dôvodné v časti týkajúcej sa výšky úrokov z omeškania, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP len nepatrne zmenil a rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

15. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16.1. V prvom rade odvolací súd uvádza, že v rámci zaujatia stanoviska odvolacieho súdu k podstate potreby zmeny napadnutého rozsudku v časti priznaného úroku z omeškania bolo potrebné sa vyjadriť k základu priznaného nároku prvoinštančným súdom. Výrok o určení dohody o zrážkach zo mzdy nepodlieha odvolaciemu prieskumu.

16.2. Odvolateľ - žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil absenciu obligatórnych náležitostí v sporných zmluvách, a to termín konečnej splatnosti úveru, resp. dobu trvania zmluvy.

17.1. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ išlo o relevantnosť vyhodnotenia bezúročnosti alebo bezpoplatkovosti zmluvy táto predpokladá, že posudzovaná zmluva bola platne uzavretá. Iba platná spotrebiteľská zmluva o úvere môže byť zmluvou, ktorá pri splnení predpokladov § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. môže byť bezúročná a bezpoplatková. V tejto súvislosti je treba poukázať nato, že súd prvej inštancie nesprávne konštatoval neplatnosť zmluvy na jednej strane a bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy na strane druhej. Uvedené sa vzájomne vylučuje.

17.2. Vyhodnotenie neplatnosti úverovej zmluvy prvoinštančným súdom bolo z dvoch dôvodov. Prvým dôvodom bolo, že zmluva nebola uzavretá, pretože ju nepodpísala oprávnená osoba. K uvedenému je treba v krátkosti uviesť, že z obsahu zmluvy jednoznačne vyplýva, že zmluvy podpisovala osoba zastúpená na základe plnej moci. Uvedené nebolo namietané žalovaným a zo zmluvy bolo plnené obojstranne. Druhým dôvodom bolo, že sa strany na zmluve nedohodli, pretože prijatie návrhu - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru neboli totožné s návrhom, líšili sa v údajoch o RPMN pre úver, pričom návrh obsahuje výšku RPMN 70,02 % a údaje o schválenom revolvingovom úvere, údaj 68,78 % (rovnako bol uvedený odlišný údaj o RPMN pri revolvingu, čím sa však súd nezaoberal, pretože z tejto časti zmluvy k plneniu nedošlo), ako aj v časti 6 je uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe úrokov z omeškania vo výške 5,75 %, ktorý údaj žiadosť neobsahuje vôbec, nemožno teda hovoriť o akceptácii návrhu žiadosti zo strany žalovaného, ale o novom návrhu, ktorý by mal byť dlžníkom písomne prijatý alebo odmietnutý (§ 44 OZ).

18.1. S uvedeným záverom o neplatnosti sa odvolací súd nestotožnil, pretože je treba brať zreteľ na skutočnosť, že samotná žiadosť o poskytnutie úveru sa podpisom oboma zmluvnými stranami („konvertovala“) stala zmluvou s podstatnými základnými náležitosťami zmluvy o úvere. Hoci podľa názoru prvoinštančného súdu nemala náležitosti spotrebiteľskej zmluvy buď vôbec (konečná splatnosť), alebo náležitosť nesprávne uvedenú (RPMN, ročná úroková sadzba), a preto ju považoval za bezúročnú a bezpoplatkovú, nebolo možné hovoriť o tom, že nedošlo k uzavretiu zmluvy, najmä ak účastníci zmluvy platnosť zmluvy nenamietajú a zo zmluvy plnia, potom je treba preferovať výklad zmluvy a dôsledky oddeliteľných nedostatkov v prospech platnosti zmluvy. Podľa nálezu Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014 „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“

18.2. Inak povedané, predmetnú zmluvu o úvere bolo treba posudzovať tak, že podstatné pojmové znaky zmluvy jej uzavretím naplnila (kto uzatvára, čo je predmetom plnenia, a podstatný obsah práv a povinností) s tým, že ak neobsahovala ďalšie náležitosti (napr. v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.), potom ju bolo možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. V žiadnom prípade ale nemožno konštatovať neplatnosť zmluvy a jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť súčasne. Odvolací súd teda považoval predmetnú zmluvu za platne uzavretú.

19.1. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí

obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19.2. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona účinný v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

20. Odvolací súd poukazuje na správnu argumentáciu prvoinštančného súdu, že úverová zmluva uzavretá dňa 11. 02. 2013 nemala náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, pretože v zmluve bola síce dohodnutá výška mesačnej platby v sume 51,44 eura (splátka úveru spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb) a dohodnutý je aj počet splátok 42, ale absentuje termín konečnej splatnosti. Nebol určený žiadnym konkrétnym časovým údajom, ani iným nespochybniteľným spôsobom umožňujúcim identifikovať dátum poslednej splátky, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v zmluve nie je určená ani splatnosť prvej splátky.

21.1. Argumentácia odvolateľa, že termín konečnej splatnosti úveru možno odvodiť od výšky splátky, počtu splátky a splatnosti konečnej splátky je podľa odvolacieho súdu nepostačujúca a nespĺňajúca kritériá jednoznačnosti a určitosti termínu konečnej splatnosti úveru tak, ako to má na zreteli zákon o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd poznamenáva, že bolo potrebné stotožniť sa s názorom súdu prvej inštanície, že jednou z obligatórných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase jej uzatvorenia je aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Tento údaj nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od splatnosti prvej a poslednej splátky a od počtu splátok, ale spotrebiteľ musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Inými slovami pri úvere musí byť spotrebiteľovi uvedený predpokladaný objem čerpania, podmienky a rozsah splátkového čerpania, a predpokladané časové súvislosti čerpania úveru. Iba tak si môže spotrebiteľ vytvoriť predstavu o jeho budúcom zaťažení, do ktorého spadá aj údaj o konečnom termíne poslednej splátky. Uvedené ale musí byť zrejme pred podpisom zmluvy. Predmetná zmluva uzatvorená medzi stranami sporu však uvedenú obligatórnu náležitosť neobsahovala. Odvolací súd poukazuje na to, že oznámenie (ktorým mal byť nedostatok „odstránený“) má len charakter informácie o schválenom spotrebiteľskom úvere adresovanej žalobkyni ako dlžníkovi a nie je súčasťou návrhu alebo akceptácie návrhu, teda nemožno ho považovať za súčasť zmluvy o úvere, hoci naň podmienky odkazujú ako na súčasť zmluvy. Nejde o otázku konsenzuálnosti vôľ účastníkov zmluvy, ale o náležitosť zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu. Ak teda uvedený údaj chýbal, potom ide o vadu zmluvy, s ktorou zákon č. 129/2010 Z. z. spája následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri podpise zmluvy tento údaj v žiadosti o poskytnutie úveru, ktorý bol na jednom dokumente schválený a tým aj „konvertovaný“ obsahovo na písomnú dvojstrannú zmluvu, nebol. Následne o pár dní po podpise žiadosti veriteľ - žalovaný produkoval chýbajúce údaje, keď oznámením stanovil dátum splatnosti prvej splátky a poslednej splátky. Uvedené údaje neboli v zmluve a v čase kreácie práv a povinností strán sporu. Išlo skôr o jednostranný (hoci adresovaný) právny úkon veriteľa spotrebiteľovi, ktorý nevytváral jeho predstavu o rozsahu a časových súvislostiach úveru pri podpise zmluvy, ale len dodatočne oboznamoval spotrebiteľa o tom, k čomu sa už zaviazal skôr.

21.2. Absencia údajov o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. je sama o sebe dôvodom posudzovania zmluvného vzťahu uzatvoreného medzi sporovými stranami ako bezúročného a bezpoplatkového v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaný v odvolaní poukazoval na to, že súd nebral do úvahy eurokonformný výklad a zmenu zákona. Odvolací súd k tomu podotýka, že smernice EÚ (pre tento prípad najmä 2008/48/ES) majú za úlohu harmonizáciu národného vnútroštátneho práva, pri ich použití ide predovšetkým o nepriamy účinok týkajúci sa povinnosti štátu správne ich implementovať. V horizontálnych vzťahoch je použiteľnosť priameho účinku značne obmedzená a v tomto prípade neprichádza podľa názoru odvolacieho súdu do úvahy. Je nevyhnutné pripomenúť, že zákon o spotrebiteľských úveroch (z. č. 129/2010 Z. z.) v čase uzavretia predmetnej zmluvy vyžadoval údaj o konečnej splatnosti a tento údaj v zmluve absentoval. Rozhodnutie súdu je deklaratórnym rozhodnutím, ktoré skúma skutočnosť, javy a ich následky k rozhodujúcemu času. V tomto prípade nemožno konštatovať iné ako to, že už v čase 11. 02. 2013 (teda v deň uzavretia zmluvy) sa zmluva považovala za bezúročnú a bezpoplatkovú v dôsledku absencie termínu konečnej splatnosti úveru. Preto ak žalovaný poukazuje na legislatívnu zmenu zavedenú zákonom č. 279/2017 Z. z. (ktorá „vypustila“ predmetnú náležitosť) uvedené má vplyv na zmluvy

uzavreté po účinnosti uvedenej zmeny. Uvedený prístup je podľa názoru odvolacieho súdu v súlade s názorom vysloveným v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 (na ktoré poukazoval žalovaný), pretože eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. A hoci sa odvolací súd pokúsil o interpretáciu vnútroštátneho práva, ktoré by bolo v súlade so smernicou, narazil na jednoznačné znenie vnútroštátneho práva (náležitosť spotrebiteľskej zmluvy - termín konečnej splatnosti), ktoré založilo dôsledok podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. týkajúci sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

22. Pokiaľ išlo o ďalšie dôvody rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacie dôvody odvolací súd len stručne uvádza (vzhľadom na postačujúce závery uvedené vyššie), že aj keby bola výška ročnej úrokovej sadzby úveru uvedená nie v neprospech spotrebiteľa, nešlo by o takú vadu, ktorú by bolo možné bez ďalšieho považovať za vadu spôsobujúcu dôsledok bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Na druhej strane správny bol taký záver prvoinštančného súdu, ktorý konštatoval nesprávne uvedenú výšku RPMN za situácie, že poplatok (vo výške 138,14 eura) nebol zahrnutý do výpočtu RPMN. Uvedené jednoznačne usvedčuje výpočet žalovaného RPMN ako nesprávny. Nemožno sa ale bez pochybností prikloniť k správnosti postupu súdu prvej inštancie pokiaľ vychádzal pri výpočte RPMN bez ďalšieho z „internetovej kalkulačky“. Ako už bolo uvedené, nie je potrebné uvedené viac rozoberať, pretože potrebné závery bolo možné prijať na základe vyššie uvedených úvah (vyššie odseky odôvodnenia).

23.1. Podstata zmeny napadnutého rozsudku spočívala v správnosti odvolacej argumentácie žalovaného ohľadne výšky úrokov, ktoré prvoinštančný súd priznal. Prvoinštančný súd priznal žalobcovi sumu 412,70 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z uvedenej sumy od 11. 03. 2015 do zaplatenia.

23.2. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinné ku dňu omeškania, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23.3. Omeškanie žalovaného bolo súdom prvej inštancie zistené ku dňu 11. 03. 2015. Výška ECB (hlavné refinančné operácie) v čase omeškania bola 0,05 %. Výška úroku v čase omeškania žalovaného bola 5,05 % (nariadenie + ECB), preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok a rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

24.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

24.2. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

24.3. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24.4. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Vychádzajúc z ust. § 396 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodol o nároku žalobkyne voči žalovanému na náhradu trov prvoinštančného (zmenou výroku o trovách prvoinštančného konania v zmysle § 388 CSP) a odvolacieho konania (rozhodnutím o trovách odvolacieho konania) tak, že jej voči žalovanému z dôvodu jej úspechu v konaní priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktorých výška bude vypočítaná samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

26. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).